



قجابه فربندهار أن نكري ترغكانو

PEJABAT PERBENDAHARAAN NEGERI TERENGGANU

Tingkat 3 & 4, Wisma Darul Iman,
20592 Kuala Terengganu,
Terengganu.

Telefon : 09-623 1957
Faks : 09-623 7949 (Perb. Tr)
: 09-626 7948 (Bend. Tr)
E-mel : perbendaharaan@terengganu.gov.my

PERB.TR.U/16/01/01/6 -(56)

18 Mei 2023

27 Syawal 1444

Seperti Senarai Edaran Berkembar

YBM Tengku/YB. Dato'/YBhg. Dato'/Tuan/Puan,

**PEKELILING PERBENDAHARAAN NEGERI BIL. 2 TAHUN 2023
(GARIS PANDUAN BAGI PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN
BELANJAWAN TAHUN 2024)**

Dengan segala hormatnya saya diarah merujuk kepada perkara di atas.

2. Sukacita dimaklumkan pentadbiran ini telah mengeluarkan pekeliling sebagaimana di atas untuk panduan bagi Penyediaan Cadangan Anggaran Belanjawan jabatan YBM Tengku/YB. Dato'/YBhg. Dato'/Tuan/Puan tahun 2024. Pekeliling ini boleh dimuat turun melalui Laman Web Perbendaharaan Negeri Terengganu.

Sekian, terima kasih.

**"TERENGGANU MAJU, BERKAT, SEJAHTERA"
"MALAYSIA MADANI"
"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"**

Saya yang menjalankan amanah,


(ZAWAWI BIN ABD. RAHMAN)
Timbalan Pegawai Kewangan Negeri
b.p. Pegawai Kewangan Negeri
Terengganu

s.k.:- Bendahari Negeri
Terengganu

Pengarah Audit Negeri
Terengganu

☎ 09-6276283

✉ surajaj@terengganu.gov.my

Dekstop/DekstopBajetPPNT/SuraiyaBelanjawan/Surat/Suratmenyurat/srpekelilingpenyediaanbajet

"Berbelanja Berhemat, Membawa Keberkatan"

Sila nyatakan rujukan kita apabila menjawab

SENARAI EDARAN:-

1. Yang Berhormat Mulia
Setiausaha Kerajaan Terengganu
Pejabat Setiausaha Kerajaan Terengganu
Tingkat 15, Wisma Darul Iman
20503 Kuala Terengganu
2. Yang Berhormat
Pegawai Kewangan Negeri Terengganu
Pejabat Perbendaharaan Negeri Terengganu
Tingkat 4, Wisma Darul Iman
20592 Kuala Terengganu
3. Sahibus Samahah
Dato' Mufti Negeri Terengganu
Jabatan Mufti Negeri Terengganu
Tingkat 1, Pusat Pentadbiran Islam Terengganu
Jalan Sultan Mohamad
20676 Kuala Terengganu
4. Pengarah Tanah Dan Galian Terengganu
Pejabat Tanah dan Galian Terengganu
Tingkat 7 & 11, Wisma Darul Iman
20576 Kuala Terengganu
5. Ketua Hakim Syarie
Jabatan Kehakiman Syariah Terengganu
Jalan Sultan Mohamad
21100 Kuala Terengganu
6. Pesuruhjaya Hal Ehwal Agama Terengganu
Jabatan Hal Ehwal Agama Terengganu
Pusat Pentadbiran Islam Terengganu
Kompleks Seri Iman, Jalan Sultan Mohamad
20676 Kuala Terengganu
7. Pengarah Kerja Raya Negeri
Jabatan Kerja Raya Terengganu
Tingkat 12, Wisma Negeri
20200 Kuala Terengganu
8. Pengarah Pengairan & Saliran Negeri
Jabatan Pengairan & Saliran
Tingkat 6, Wisma Negeri
20626 Kuala Terengganu
9. Pegawai Daerah Kuala Terengganu
Pejabat Daerah Kuala Terengganu
Kompleks Seri Iman, Jalan Sultan Mohamad
20692 Kuala Terengganu

10. Pegawai Daerah Kemaman
Pejabat Daerah Kemaman
24000 Kemaman
Terengganu
11. Pegawai Daerah Dungun
Pejabat Daerah Dungun
23000 Dungun
Terengganu
12. Pegawai Daerah Besut
Pejabat Daerah Besut
22200 Kampung Raja, Besut
Terengganu
13. Pegawai Daerah Hulu Terengganu
Pejabat Daerah Hulu Terengganu
21700 Hulu Terengganu
Terengganu
14. Pegawai Daerah Marang
Pejabat Daerah Marang
21600 Marang
Terengganu
15. Pegawai Daerah Setiu
Pejabat Daerah Setiu
22100 Permaisuri, Setiu
Terengganu
16. Pegawai Daerah Kuala Nerus
Pejabat Daerah Kuala Nerus
21200 Kuala Nerus
17. Pentadbir Tanah Kuala Terengganu
Pejabat Tanah Kuala Terengganu
Kompleks Seri Iman, Jalan Sultan Mohamad
20692 Kuala Terengganu
18. Pentadbir Tanah Kemaman
Pejabat Tanah Kemaman
24000 Kemaman
Terengganu
19. Pentadbir Tanah Dungun
Pejabat Tanah Dungun
23000 Dungun
Terengganu
20. Pentadbir Tanah Besut
Pejabat Tanah Besut
22200 Kampung Raja, Besut
Terengganu

21. Pentadbir Tanah Hulu Terengganu
Pejabat Tanah Hulu Terengganu
21700 Hulu Terengganu
Terengganu
22. Pentadbir Tanah Marang
Pejabat Tanah Marang
21600 Marang
Terengganu
23. Pentadbir Tanah Setiu
Pejabat Tanah Setiu
22100 Permaisuri, Setiu
Terengganu
24. Pentadbir Tanah Kuala Nerus
Pejabat Tanah Kuala Nerus.
21200 Kuala Nerus
25. Dato' Pengelola Bijaya DiRaja
Pejabat K.D.Y.M.M. Sultan Terengganu
Chendering, 20050 Kuala Terengganu
26. Pengarah Perancangan Bandar & Desa
Jabatan Perancangan Bandar & Desa Negeri
Tingkat 4, Wisma Negeri
20646 Kuala Terengganu
27. Pengarah Pertanian Negeri
Jabatan Pertanian Negeri Terengganu
Tingkat 5, Wisma Negeri
20632 Kuala Terengganu
28. Pengarah Perkhidmatan Veterinar
Jabatan Perkhidmatan Veterinar Terengganu
Peti Surat 203, Jalan Bukit Kecil
20720 Kuala Terengganu
29. Pengarah Perhutanan Negeri
Jabatan Perhutanan Negeri Terengganu
Tingkat 8, Wisma Negeri
20200 Kuala Terengganu
30. Pengarah Kebajikan Masyarakat
Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Terengganu
Tingkat 1, Wisma Negeri
20564 Kuala Terengganu
31. Setiausaha Sulit Kanan Kepada
Yang Amat Berhormat Menteri Besar Terengganu
Pejabat Menteri Besar Terengganu
Tingkat 16, Wisma Darul Iman
20502 Kuala Terengganu

32. Setiausaha
Dewan Undangan Negeri
Pejabat Dewan Undangan Negeri
Tingkat U2, Blok Podium, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
33. Pengarah
Jabatan Pendakwaan Syariah Terengganu
Aras 4, Kompleks Seri Iman
Pusat Pentadbiran Islam Negeri
20676 Kuala Terengganu
34. Pengarah Mineral dan Geosains
Jabatan Mineral dan Geosains Terengganu
Lot PT3102K, Jalan Sultan Sulaiman
20000 Kuala Terengganu
35. Pengarah Bekalan Air Terengganu
Jabatan Bekalan Air
Tingkat 2, Wisma Negeri
20200 Kuala Terengganu
36. Setiausaha
Suruhanjaya Perkhidmatan Negeri
Pejabat Suruhanjaya Perkhidmatan Negeri
Tingkat 7, Wisma Negeri
20200 Kuala Terengganu

SENARAI EXCO NEGERI TERENGGANU:-

1. Pengerusi J/K Pelaksanaan Syariah, Pendidikan Dan Pengajian Tinggi
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
2. Pengerusi J/K Kerajaan Tempatan, Perumahan, Kesihatan Dan Alam Sekitar
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
3. Pengerusi J/K Pembangunan Insan, Dakwah Dan Penerangan
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 6, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
4. Pengerusi J/K Pertanian, Industri Asas Tani dan Pembangunan Desa
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 6, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
5. Pengerusi J/K Perdagangan, Perindustrian, Pembangunan Wilayah Dan Kesejahteraan Pentadbiran
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
6. Pengerusi J/K Pelancongan, Kebudayaan Dan Teknologi Digital
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
7. Pengerusi J/K Kebajikan, Pembangunan Wanita Dan Keluarga Dan Perpaduan Nasional
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 6, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
8. Pengerusi J/K Pembangunan Belia, Sukan Dan NGO
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 6, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
9. Pengerusi J/K Infrastruktur, Kemudahan Awam, Utiliti Dan Teknologi Hijau
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu
10. Pengerusi J/K Keusahawanan, Sumber Manusia, Industri Mikro Dan Hal Ehwal Pengguna
Pejabat EXCO Negeri
Tingkat 5, Wisma Darul Iman
20200 Kuala Terengganu

PIHAK BERKUASA TEMPATAN (PBT) NEGERI TERENGGANU

1. Datuk Bandar
Majlis Bandaraya Kuala Terengganu
Tingkat 4-8, No.88, Menara Permint
Jaan Sultan Ismail
20200 Kuala Terengganu

2. Yang Dipertua
Majlis Perbandaran Kemaman
Jalan Air Putih
24000 Kemaman, Terengganu

3. Yang Dipertua
Majlis Perbandaran Dungun
Jalan Yahya Ahmad
23000 Dungun, Terengganu

4. Yang Dipertua
Majlis Daerah Besut
Kg. Raja
22200 Besut, Terengganu

5. Yang Dipertua
Majlis Daerah Hulu Terengganu
Kg. Rahmat
21700 Hulu Terengganu

6. Yang Dipertua
Majlis Daerah Marang
21600, Marang, Terengganu

7. Yang Dipertua
Majlis Daerah Setiu
22100 Bandar Permaisuri, Setiu,
Terengganu

BADAN BERKANUN NEGERI TERENGGANU

1. Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan
Perbadanan Memajukan Iktisad Negeri Terengganu (PMINT)
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.
2. Pengarah
Yayasan Terengganu
Jalan Sultan Ismail
20200 Kuala Terengganu.
3. Pengarah Perpustakaan Awam
Perbadanan Perpustakaan Awam Terengganu
Jalan Kemajuan, Padang Hiliran
21572 Kuala Terengganu.
4. Pengarah
Yayasan Islam Terengganu
Jalan Sultan Omar
20300 Kuala Terengganu.
5. Ketua Eksekutif
Kolej Al-Quran Terengganu (KQT)
Padang Midin
21400 Kuala Terengganu, Terengganu.
6. Ketua Pegawai Eksekutif
Yayasan Pembangunan Usahawan Terengganu (YPU)
Pusat Dagangan Terengganu (TTC)
Padang Hiliran, Jalan Sultan Mohamad
21100 Kuala Terengganu, Terengganu.
7. Pengarah Muzium
Lembaga Muzium Negeri Terengganu
Bukit Losong
20566 Kuala Terengganu.
8. Pengarah
Yayasan Pembangunan Keluarga Terengganu (YPKT)
Jalan Sultan Omar
20300 Kuala Terengganu, Terengganu.
9. Pengarah
Lembaga Sumber Air Terengganu (LAUT)
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.

PELBAGAI AGENSI NEGERI TERENGGANU

1. Rektor
TATI Universiti College (TATIUC)
Telok Kalong
24000 Kemaman, Terengganu.

2. Ketua Pegawai Eksekutif
Pusat Pembangunan Kemahiran Negeri Terengganu (TESDEC)
Kawasan Perindustrian Bukit Kor
21600 Marang, Terengganu.

3. Ketua Pegawai Eksekutif
Pusat Sains & Kreativiti Terengganu (PSKT)
Kampong Laut, Chendering
21080 Kuala Terengganu.

4. Ketua Pegawai Eksekutif
Terengganu Strategic & Integrity Institute (TSIS)
No. Lot PT 23486 & PT 3942
Jalan Kemajuan
20300 Kuala Terengganu

5. Setiausaha
Lembaga Tabung Amanah Warisan Negeri Terengganu (LTAWNT)
No. 61 & 62, Tingkat 1-3,
Paya Keladi, Jalan Banggol,
20100 Kuala Terengganu, Terengganu.

6. Ketua Pegawai Eksekutif
Terengganu Timber Industry Training Centre (TTITC)
Kg Teris
21700 Kuala Berang, Terengganu.



PEJABAT PERBENDAHARAAN NEGERI TERENGGANU

PEKELILING PERBENDAHARAAN NEGERI BIL. 2 TAHUN 2023

Semua Pegawai Pengawal
Jabatan Negeri
Terengganu

GARIS PANDUAN BAGI PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN BELANJAWAN TAHUN 2024

TUJUAN

1. Tujuan pekeliling ini adalah untuk memberi panduan dalam menyediakan cadangan anggaran Perbelanjaan Mengurus dan Pembangunan Negeri Terengganu bagi tahun 2024.

SENARIO EKONOMI DAN FISKAL NEGARA

2. Meninjau senario ekonomi global, Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) melalui laporan Tinjauan Ekonomi Dunia (WEO) April 2023 meramalkan ekonomi global tumbuh 2.8 peratus pada 2023 dan 3.0 peratus pada 2024. Peningkatan kos sara hidup, keadaan kewangan yang semakin ketat dan pandemik COVID-19 yang berterusan telah menjejaskan prospek ekonomi.

3. Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) Malaysia dijangka mencatat pertumbuhan sederhana sekitar 4.5 peratus pada 2023, disokong oleh kekukuhan asas makroekonomi negara, keteguhan permintaan domestik serta keberkesanan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ke-12 (RMKe-12). Sektor perkhidmatan dijangka terus memacu pertumbuhan ekonomi pada 2023, berkembang sebanyak 5.3 peratus disokong oleh permintaan domestik yang didorong oleh subsektor perdagangan borong dan runcit, pengangkutan dan penyimpanan, maklumat dan komunikasi, makanan dan minuman dan penginapan, serta kewangan dan insurans.

SENARIO EKONOMI NEGERI

4. Kadar Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Negeri Terengganu bagi Tahun 2021 bertumbuh lebih baik mengatasi peringkat nasional pada kedudukan ke-3 di samping Pulau Pinang, Selangor, Perak dan Kedah iaitu pada kadar 3.6 peratus berbanding penguncupan 5.7 peratus pada Tahun 2020. Prestasi melebihi aras nasional bagi Terengganu disumbangkan oleh sektor Pembuatan yang melantun semula pada kadar 9.5 peratus (2020:-9.4 peratus) berikutan peningkatan ketara melibatkan produk kimia & bahan kimia.

5. Kerajaan Negeri komited untuk terus mengamalkan kawalan perbelanjaan tahunan jabatan dan agensi negeri untuk memastikan kedudukan kewangan negeri terus kukuh dalam jangka masa sederhana dan panjang. Pengurusan fiskal yang berhemat dapat dipertingkatkan melalui perbelanjaan yang cekap dan produktif serta berintegriti.

DASAR DAN STRATEGI BELANJAWAN TAHUN 2024

6. Belanjawan 2024 perlu mengambilkira cabaran-cabaran dan ketidaktentuan dalam banyak perkara yang berada di luar kawalan khusus dalam menangani dan melaksanakan langkah-langkah bagi mengatasi kesan pandemik terhadap pertumbuhan ekonomi negara. Langkah proaktif dan inovatif perlu diambil oleh semua jabatan/agensi dengan mengenal pasti dan mencadangkan sumber hasil baharu dalam usaha meningkatkan hasil negeri di samping menyusun semula perancangan perbelanjaan mengikut keutamaan dan keperluan program jabatan/agensi. Kerangka penyediaan Cadangan Anggaran Belanjawan Tahun 2024 juga hendaklah memberi tumpuan kepada *core business* jabatan/agensi.

7. Kerajaan Negeri komited untuk mengurus perbelanjaan dan mengawal aliran tunai negeri melalui pengurusan perbelanjaan yang berdisiplin dan ketat. Antara langkah yang diambil ialah:

- i. Melaksanakan kawalan dalaman yang lebih ketat;
- ii. Menilai semula keperluan peruntukan;
- iii. Memansuhkan program yang tidak kritikal;
- iv. Menyemak tahap kecekapan output dan tahap keberkesanan outcome sesebuah Program/Aktiviti jabatan;
- v. Menyemak skop Program/Aktiviti sedia ada mengikut keutamaan;
- vi. Mengambil kira keperluan sebenar perbelanjaan berdasarkan kapasiti pelaksanaan bagi mengelak pembaziran dan ketirisan;

- vii. Mengurangkan perbelanjaan yang kurang kritikal; dan
- viii. Meningkatkan hasil negeri.

8. Pegawai Pengawal hendaklah melaksanakan langkah berjimat cermat dengan dimulakan di peringkat perancangan lagi, mengurangkan perbelanjaan kepada tahap sebenar dan optimum dan membuat penilaian tahap keberkesanan kos (*cost effective*) dengan pencapaian matlamat yang telah ditetapkan. Kaedah pengurusan nilai (*value management*) perlu diterapkan dalam pengurusan program/projek bermula dari peringkat awal lagi bagi mencapai *value for money*.

9. Pegawai Pengawal diminta mengambil langkah-langkah meningkatkan keberkesanan perbelanjaan awam dan mengutamakan keberhasilan (*outcome*) dalam melaksanakan sesuatu program/projek. Oleh itu dalam merancang dan melaksanakan sesuatu program/projek, penekanan hendaklah diberikan kepada impak dan keberkesanannya berbanding mementingkan perbelanjaan dan output supaya menepati konsep *Outcome Based Budgeting* (OBB).

10. Pegawai Pengawal juga hendaklah memberi tumpuan kepada perbelanjaan yang benar-benar penting yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi yang mampan dan kesejahteraan rakyat serta pada masa yang sama mengelakkan berlakunya pembaziran dan ketirisan. Semua perancangan dan **pelaksanaan program/projek hendaklah yang benar-benar perlu sahaja**, yang merupakan tanggungjawab sebenar Kerajaan Negeri dan mampu memberi impak langsung serta maksimum kepada rakyat.

11. Bagi mencapai matlamat untuk mengurus perbelanjaan dengan secara lebih berkesan dan memastikan perbelanjaan awam adalah berasaskan kepada prinsip penggunaan sumber secara optimum, merangsang pertumbuhan ekonomi dan memberi *value for money*, Pegawai Pengawal hendaklah mengambil langkah-langkah berikut:

- i. Mematuhi garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa dan masih berkuat kuasa bagi mengawal perbelanjaan awam seperti **Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil 1 Tahun 2023 (Anggaran Perbelanjaan Tahun 2023 para 6 Kawalan Penjimatan Perbelanjaan Awam)** dan **Pindaan Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil. 1 Tahun 2023 (Anggaran Perbelanjaan Tahun 2023 para 6.3 Penganjuran Mesyuarat)**.
 - ii. Menilai, mengubahsuai dan menyusun semula program/projek berdasarkan keutamaan semasa, mengelak pertindihan program/projek dengan jabatan/agensi persekutuan dan menghentikan program/projek yang didapati tidak lagi sesuai;
 - iii. Memberi penekanan kepada penjimatan dalam penggunaan utiliti dan pelaksanaan aktiviti yang tidak kos efektif;
 - iv. Mengambil kira penyelenggaraan aset termasuk bangunan, peralatan dan kelengkapan serta implikasi kewangan lain yang menjurus kepada perbelanjaan berulang (belanja pengurusan) selepas sesuatu program/projek siap;
 - v. Mengambil kira faktor kewangan dan keupayaan untuk melaksanakan program dan aktiviti oleh jabatan/agensi; dan
 - vi. Mematuhi setiap tatacara dan peraturan kewangan yang berkuatkuasa.
12. Penyediaan Anggaran Belanjawan Tahun 2024 hendaklah dibuat melalui talian terus dengan menggunakan **Modul Bajet dalam Sistem iSPEKS**.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN HASIL

13. **Pegawai Pengawal hendaklah menyediakan cadangan Anggaran Hasil Tahun 2024 berdasarkan jumlah hasil yang seboleh-bolehnya tepat dan sebenarnya boleh dikutip.** Kemasukan data perlu mengikut kod hasil yang tepat. Anggaran yang disediakan hendaklah mempunyai perkiraan terperinci dan justifikasi kepada peningkatan atau penurunan berbanding tahun sebelum. Untuk tujuan ini, cadangan hasil boleh disediakan dengan mengambil kira perkara-perkara berikut:

- i. Meneliti dan membuat perbandingan rekod prestasi kutipan hasil tiga (3) tahun ke belakang;
- ii. Mengambil kira perubahan kadar, peraturan atau dasar yang diputuskan oleh Pentadbiran Negeri atau mana-mana kutipan hasil yang diperuntukkan kepada negeri melalui perundangan;
- iii. Menilai keberkesanan usaha-usaha dan strategi bagi meningkatkan kutipan hasil semasa dan tunggakan tahun-tahun sebelum; dan
- iv. Membuat pemutihan data hasil serta tunggakan hasil bagi memastikan laporan yang disediakan adalah tepat.

14. Setiap butiran hasil yang disediakan hendaklah mengandungi perkiraan yang terperinci dengan memberikan asas-asas yang tepat mengenai kadar, jumlah dan sebagainya dalam menentukan jumlah setiap jenis hasil yang sepatutnya dipungut.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN PERBELANJAAN MENGURUS

15. **Kaedah Batas Perbelanjaan (Expenditure Target – ET) yang diluluskan dalam Belanjawan 2023 bagi setiap jabatan adalah digunakan bagi Belanjawan 2024 tetapi akan disemak semula dari semasa ke semasa dalam usaha mengurangkan perbelanjaan kerajaan di samping memastikan aktiviti dalam ekonomi berterusan.**

16. Keperluan tambahan peruntukan bagi menampung kenaikan emolumen dan keperluan yang lain hendaklah diambil daripada penyelarasan semula peruntukan Osol yang lain atau penjimatan melalui pemansuhan atau pengecilan skop program/aktiviti sedia ada. Dalam hubungan ini Pegawai Pengawal hendaklah mengambil langkah-langkah perlu seperti melaksanakan penjimatan, menyusun semula program mengikut keutamaan atau menangguhkan program/aktiviti yang tidak kritikal bagi melaksanakan program/aktiviti penting lain berdasarkan kepada had cadangan perbelanjaan yang ada.

17. Peruntukan emolumen tidak perlu disediakan bagi jawatan yang baru dipohon atau jawatan kosong yang belum pasti pengisiannya.

18. Menyediakan peruntukan yang mencukupi bagi semua perbelanjaan komited terutamanya yang berkontrak, berjadual dan pukal setelah semakan semula ke atas skop dan kadar dilaksanakan.

19. Memastikan peruntukan emolumen dikira secukupnya termasuk bagi pegawai/kakitangan kontrak yang dibayar di bawah Osol 29000. Peruntukan bagi caruman PERKESO dan KWSP kepada pegawai/kakitangan kontrak perkhidmatan hendaklah dimasukkan kira di bawah Osol 29303 untuk mengelakkan berlaku tunggakan pembayaran.

20. Cadangan pembelian aset di bawah Osol 35000 iaitu harta modal dan Osol 34000 iaitu kenderaan dan jentera, tidak dibenarkan kecuali dalam keadaan yang amat perlu dan dijelaskan secara terperinci mengapa pembelian tersebut perlu juga dilakukan dan mesti mendapat kelulusan Pegawai Kewangan Negeri.

21. Semua Pusat Tanggungjawab (PTJ) diminta mewujudkan Osol baru berdasarkan keperluan jabatan dengan menyediakan token sebanyak RM10 bagi tujuan pindah atau penyaluran peruntukan apabila diperlukan.

22. Peruntukan perbelanjaan bagi semua pembelian bekalan bahan-bahan makanan dan minuman (Osol 25000) hendaklah dimasukkan kira untuk mengelak berlaku tiada peruntukan.

23. Semua permohonan peruntukan hendaklah mematuhi Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PS 1.1 : Penjenisan Kod Bagi Hasil dan Perbelanjaan dan Surat Pekeliling Akauntan Negara Bilangan 10 Tahun 2017 : Carta Asas Akruan supaya olahan perakaunan transaksi dapat diakaunkan dengan tepat dan teratur. Kaedah ini bagi mengurangkan aktiviti pindah peruntukan dan dapat memberi gambaran yang saksama mengenai Program/Aktiviti yang dijalankan oleh jabatan dalam penyediaan Penyata Kewangan di peringkat negeri.

24. Semua cadangan peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* hendaklah dimasukkan ke dalam permohonan cadangan belanjawan. Program/aktiviti baru ini hendaklah mendapat kelulusan daripada Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMKN) / Jawatankuasa Tertinggi Negeri terlebih dahulu sebelum dikemukakan untuk pertimbangan Perbendaharaan Negeri. Penjelasan / justifikasi lengkap hendaklah dikemukakan menggunakan format di Lampiran A berkembar. Setiap program perlu ada ringkasan program, objektif, sasaran penggunaannya dan impak kepada golongan sasaran. Justifikasi adalah termasuk kelulusan MMKN atau keputusan-keputusan lain oleh Kerajaan Negeri.

25. Semua penghantaran penjelasan / justifikasi termasuk peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* hendaklah dikemukakan secara e-mel ke alamat **belanjawan2024@terengganu.gov.my**. Semua penghantaran e-mel ini hendaklah menggunakan alamat e-mel rasmi jabatan.

PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

26. Dengan mengambil kira kemampuan sebenar dan usaha ke arah menguruskan defisit secara lebih berkesan, arahan/panduan dan siling bagi anggaran peruntukan pembangunan 2024 akan ditentukan oleh Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN). **Usaha yang lebih gigih perlu dibuat bagi memastikan lebih banyak pelaburan melalui kaedah *Private Funding Initiative* (PFI) dilaksana di Negeri Terengganu. Konsep '*Let Managers Manage*' amatlah bertepatan dalam menentukan keutamaan projek.**

27. Penyediaan Belanjawan Pembangunan hendaklah mengikut tatacara yang ditetapkan oleh UPEN yang dipertanggungjawabkan untuk menimbang, menyelaras dan meluluskan cadangan projek-projek pembangunan. Kaedah-kaedah seperti bayaran tertangguh (*deferred*) / berjadual (*scheduled*) hendaklah dikenalpasti dan dibuat unjuran supaya tidak melebihi jumlah peruntukan setiap tahun. Bagi projek yang telah diluluskan di bawah kaedah bayaran tertangguh (*deferred*) / berjadual (*scheduled*), peruntukan perlu disediakan dalam belanjawan 2024 (sekiranya bayaran telah ditetapkan pada tahun 2024). **Dalam meneliti dan menilai sesuatu projek, UPEN hendaklah mengambil kira bayaran projek-projek yang telah komited oleh pihak Kerajaan Negeri. Pihak UPEN akan mengeluarkan arahan dan panduan bagi menentu arah dan melaksanakan Belanjawan Pembangunan Tahun 2024.**

28. Pegawai Pengawal perlu mengenalpasti dan membuat penyelarasan dengan pihak Kementerian/Kerajaan Persekutuan berkait peruntukan projek-

projek kecil yang turut dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri supaya diselaras menggunakan peruntukan di bawah Kerajaan Persekutuan.

29. Cadangan projek pembangunan hendaklah selari dengan dasar semasa Kerajaan Negeri **dan hendaklah memberi keutamaan kepada projek-projek yang telah komited dan yang memerlukan kerja sambungan bagi menyiapkan projek-projek berkenaan.** Jabatan-jabatan yang mengendalikan projek hendaklah memastikan bahawa hanya projek berimpak tinggi dengan faedahnya terus kepada rakyat dan meningkatkan pertumbuhan ekonomi diberi keutamaan.

PERJAWATAN DAN PENGGUNAAN SUMBER MANUSIA

30. Penggunaan sumber manusia perkhidmatan awam perlu diurus secara cekap dan sentiasa ditambahbaik bagi meningkatkan kualiti penyampaian perkhidmatan kepada rakyat. Antara perkara yang boleh dilaksana bagi mengoptimumkan penggunaan sumber manusia ialah:

- i. Menyusun semula struktur organisasi dengan mengukuhkan perjawatan;
- ii. Menyusun semula (*redeployment*) dan tukar ganti (*trade-off*) perjawatan sedia ada sama ada menggunakan sumber dalaman jabatan ataupun antara jabatan/agensi (*cross agency*);
- iii. Menstruktur jabatan untuk lebih fleksibel serta lebih fokus kepada fungsi teras dengan perkhidmatan-perkhidmatan bukan teras pula dikenal pasti untuk dialih daya atau dihapuskan;

- iv. Mengukuhkan perjawatan dengan menyusun fungsi perkhidmatan bagi mengelak pertindihan, merekayasa proses kerja dengan cekap; dan
- v. Pengisian perjawatan hendaklah berasaskan kepada kesesuaian, keupayaan dan kompetensi pegawai bagi menghasilkan output maksimum selari dengan objektif penubuhan organisasi dan memberi nilai faedah terbaik kepada kerajaan.

PENGGUNAAN ASET

31. Pegawai Pengawal hendaklah menyemak semula penggunaan dan fungsi aset sedia ada dengan mengambil kira kaedah yang sesuai untuk diguna pakai bagi mengawal perolehan aset baharu dan menyelaras penggunaan aset tanpa melibatkan implikasi kewangan tambahan melalui kaedah berikut:

- i. Pindah milik;
- ii. Pinjaman dari jabatan lain;
- iii. Penyewaan aset kepada organisasi luar;
- iv. Penyewaan dan bukannya pemilikan; dan
- v. Penyumberluaran.

PENYAMPAIAN ANGGARAN PERBELANJAAN MENGURUS TAHUN 2024

32. Pegawai Pengawal dikehendaki mengemukakan Justifikasi Bagi Peruntukan Dasar Baru dan *One-Off* dalam Cadangan Belanjawan Mengurus 2024 serta penyediaan data bajet dalam Sistem iSPEKS kepada Perbendaharaan Negeri **sebelum atau pada 18 Jun 2023**. Bagi memastikan kelancaran proses selanjutnya dalam penyediaan belanjawan dan supaya belanjawan ini dapat

disediakan untuk pembentangan dan pertimbangan Pihak Berkuasa Negeri di dalam tempoh yang telah ditetapkan, **akses kepada Modul Bajet dalam sistem iSPEKS bagi tujuan kemasukan data Bajet 2024 akan disekat secara automatik selepas tarikh tersebut.**

33. Sehubungan itu, Pegawai Pengawal hendaklah memastikan Cadangan Belanjawan 2024 dikemukakan dengan lengkap sebelum tarikh tersebut bagi mengelakkan kesulitan. PTJ yang tidak mematuhi arahan ini akan menghadapi risiko peruntukan mereka tidak dipertimbangkan atau diberi peruntukan menurut budi bicara Perbendaharaan Negeri.

PENUTUP

34. Di dalam proses penyediaan belanjawan, Pegawai Pengawal hendaklah memberi perhatian yang serius terhadap teguran audit yang dibangkitkan. Pegawai Pengawal hendaklah memastikan adanya keberkesanan tindakan yang diambil ke atas teguran-teguran tersebut agar ketidakpatuhan yang sama tidak berulang pada masa hadapan serta syor Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri bagi membolehkan usaha penambahbaikan serta langkah penjimatan dilaksanakan yang dapat membantu penyediaan permohonan belanjawan yang lebih berhemat.

35. Pegawai Pengawal adalah diingatkan supaya merancang dan menyediakan anggaran keperluan dengan teliti dan telus bagi mengelakkan keperluan peruntukan tambahan. Penekanan hendaklah diberikan kepada strategi perbelanjaan mengikut keutamaan bagi mengoptimumkan penggunaan sumber seterusnya mengelakkan pembaziran yang akan mencerminkan kelemahan perancangan dan pengurusan sumber sektor awam.

36. Pegawai Pengawal hendaklah mengemukakan cadangan belanjawan mengikut arahan dan peraturan serta dalam tempoh yang ditetapkan oleh

Pekeliling ini. Setiap jabatan/agensi perlu membuat pengorbanan ke atas belanjawan jabatan masing-masing. Perbendaharaan Negeri juga akan mengambil langkah-langkah yang bersesuaian dari semasa ke semasa untuk memulihkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

Sekian, terima kasih.

" TERENGGANU MAJU, BERKAT, SEJAHTERA "

" MALAYSIA MADANI "

" BERKHIDMAT UNTUK NEGARA "

Saya yang menjalankan amanah,



(DATO' HAJI ROZALI BIN SALLEH)

Pegawai Kewangan Negeri
Terengganu.

18 Mei 2023

27 Syawal 1444

s.k. :

YBM Setiausaha Kerajaan Terengganu

Setiausaha Sulit Kanan Kepada YAB. Menteri Besar Terengganu

Semua Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Terengganu

Semua Badan-Badan Berkanun Negeri Terengganu

Bendahari Negeri Terengganu

LAMPIRAN A

FORMAT JUSTIFIKASI BELANJAWAN TAHUN 2024

Jabatan :

Maksud Bekalan : B

PTJ :

Kod Aktiviti	Objek Sebagai	Objek Lanjut	Bajet 2023 (RM)	Bajet 2024 (RM)	Beza (RM)	Beza (%)

- i. Nama dan Ringkasan Program / Aktiviti
- ii. Objektif
- iii. Sasaran penggunaannya dan impak kepada golongan sasaran
- iv. Sebab-sebab melebihi batas